

UNIVERSITETET I BERGEN

Til direktør ved HR avdelingen

Arbeidsgruppen som ble oppnevnt i mandat (2020/5452) har utarbeidet vedlagte rapport for arbeidet: *Felles retningslinjer for opprykk til stillingskode forsker 1183 ved UiB.*

Bergen 11.01.21

Marit Bakke, prodekan for forskning, Det medisinske fakultet
Leder for arbeidsgruppen

Jill A. Opsahl, sekretær arbeidsgruppen
Seniorrådgiver HR avdelingen

Rapport fra arbeidsgruppe for utarbeidelse av felles retningslinjer for opprykk til stillingskode forsker 1183 ved UiB

Bakgrunn

Forskere med stillingskode 1109 og 1110 kan søke om opprykk til forsker 1183 på grunnlag av kompetanseerklæring i tråd med Statens personalhåndbok (10.3.2 Regler for opprykk til forsker kode 1183).

Statens personalhåndbok åpner for at den enkelte institusjon til viss grad selv kan bestemme hvordan søknader om opprykk til 1183 skal behandles (§6), og hvilke vitenskapelige aktiviteter som skal gjelde for opprykk som går utover det som beskrives i personalhåndboka (§ 10). På grunnlag av dette ble det 25/2 20 oppnevnt en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å komme med forslag til utfyllende regler for krav til opprykk til forsker 1183 (ephorte 2020/5452).

Gruppen fikk følgende mandat:

Arbeidsgruppen hadde følgende medlemmer:

Prodekan Marit Bakke, Det medisinske fakultet (leder)

Prodekan Anne Marit Blokhus, Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Prodekan Anne Marie Frøseth, Det juridiske fakultet

Prodekan Anne Beate Maurseth, Det humanistiske fakultet

Seniorrådgiver Vibeke Kyrkjebø Irgan, Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Seksjonssjef Gunnar Larsen, HR-seksjonen ved Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Rådgiver Jill Anette Opsahl, HR-avdelingen (sekretær)

Arbeidsgruppen hadde tre digitale møter i perioden september-november 2020.

Svar på del 1 av mandatet

«Arbeidsgruppen får i oppgave å foreslå utfyllende regler om krav til behandling av søknad om opprykk til forskere i toppstilling....».

Reglene for søknadsprosedyre og behandling av søknad om opprykk til forsker 1183 er tydelige i Statens personalhåndbok, og arbeidsgruppen anbefaler at disse følges ved UiB,

men med det samme utfyllende regelverk som er utarbeidet for behandling av opprykk i undervisnings- og forskerstillinger (fastsatt av Universitetsstyret 28.04.2016, S 39/16).

Dette utfyllende regelverket gjelder siste del av §2 (10.3.2 i Statens personalhåndbok; understreket) «*Bedømmingen av søkere som ønsker opprykk til forsker 1183 gjennomføres av komiteer nedsatt av den enkelte institusjon og innen hvert enkelt fagområde/forskningsfelt. Søker kan også bedømmes av komité nedsatt av annen institusjon der det er åpenbart at komiteen har nødvendig kompetanse til å vurdere søkeren innen det aktuelle fagområde/forskningsfelt. Det er en forutsetning at søkerens egen institusjon godtar denne fremgangsmåten*».

Svar på del 2 av mandatet

«Arbeidsgruppen får i oppgave å foreslå [.....] hvilke institusjonelle regler som skal gjelde som vitenskapelig aktivitet»

I Statens personalhåndbok oppgis følgende kompetansekrav for opprykk til 1183 (§4):

- *Innen de ulike fagområder/forskningsfelt er det etablert internasjonale og /eller nasjonale standarder for professorkompetanse eller forskerkompetanse på professornivå. Bedømmelseskomiteen må legge disse standarder til grunn ved bedømmingen.*
- *Institusjoner/virksomheter som på bakgrunn av sin egenart har utfyllende regler om krav til forsker i toppstilling, kan ta disse i betraktning ved behandling av søknaden.*

Diskusjonen i arbeidsgruppen gjaldt punkt 2 i §4, altså hvilke utfyllende regler UiB bør ha for opprykk til forsker 1183 som går utover de fagspesifikke nasjonale vitenskapelige kompetansekravene, eller internasjonale standarder, for opprykk til professor.

Krav om veiledererfaring på ph.d.-nivå

Det er lang tradisjon i de fleste fag for å se ph.d.-veiledning som en integrert del av forsknings- og utviklingsarbeid, men ved endringen av forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger med virkning fra 2016, ble ph.d.-veiledning listet under pedagogiske kvalifikasjoner sammen med veiledning på masternivå. Siden søkere om opprykk til forsker 1183 ikke skal vurderes etter pedagogiske kvalifikasjoner, vil det ikke automatisk være krav om veiledning på ph.d.-nivå for å kvalifisere seg til opprykk.

Arbeidsgruppen diskuterte hvorvidt dette likevel burde være et krav, og kom frem til at veiledning må ses som en nødvendig integrert del av prosjektstyring og annen faglig ledelse av prosjekter. Arbeidsgruppen er av den oppfatning at veiledning av ph.d.-kandidater er en oppgave og kompetanse som er nært knyttet til forskning, og anbefaler derfor at det settes krav om veilederskap på ph.d.-nivå for opprykk til forsker 1183 ved UiB, med normalt to (2) kandidater med fullført grad.

Krav om innhenting av forskningsmidler

Arbeidsgruppen diskuterte også i hvilken grad det skal stilles krav om at søker kan vise til innhenting av forskningsmidler i konkurranseutsatte nasjonale eller internasjonale utlysninger for å kvalifisere seg for opprykk til forsker 1183. Et slikt krav er ikke entydig uttrykt i nasjonale retningslinjer for opprykk til professor. Siden stillingskoden 1183 er toppstillingen på forskerstigen, bør det forventes at en person som innehar en slik stilling kan dokumentere utvikling, koordinering og finansiering av store forskningsprosjekter. Arbeidsgruppen mener at det ikke er urimelig at man forventer en større portefølje av eksterne prosjekter av en person som «vier all sin tid» til forskning, sammenlignet med professorkompetente som deler sin tid mellom undervisning og forskning. Arbeidsgruppen anbefaler derfor at det for opprykk til forsker 1183 ved UiB settes krav om relativt bred erfaring både med prosjektutvikling og prosjektstyring, samt at søker har evne til å finansiere prosjekter gjennom konkurranseutsatte midler.

Krav om vedvarende forskningsaktivitet

Arbeidsgruppen diskuterte også hvorvidt det for opprykk til forsker 1183 bør kreves vedvarende forskningsaktivitet. I likhet med punktet over, er heller ikke et slikt krav klart uttrykt i nasjonale retningslinjer for opprykk til professor. Arbeidsgruppen mener imidlertid at et slikt krav bør gjelde for toppstillingen på forskerstigen, siden det er nettopp forskning denne personen skal bedrive. Arbeidsgruppen anbefaler derfor at det for opprykk til forsker 1183 ved UiB settes krav om at søker er en aktiv forsker med relevante fagfelleverderte originalpublikasjoner og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og prosjektledelse innenfor et gitt tidsrom. Hva som er et hensiktsmessig tidsrom vil variere mellom fagområder, men arbeidsgruppen foreslår at det generelt må vises til publikasjons- og prosjektaktivitet innenfor den seneste 5-årsperioden (i tråd med gjeldende regelverk for rettmessige permisjoner).

Anbefalinger fra arbeidsgruppen for opprykk til forsker 1183 ved UiB

Behandling av søknader

- Arbeidsgruppen anbefaler at behandling av søknader om opprykk til forsker 1183, i tillegg til å fylle de krav som oppgis i Statens personalhåndbok ([10.3.2 Regler for opprykk til forsker kode 1183](#)), skal følge samme regelverk som er utarbeidet for

behandling av opprykk i undervisnings- og forskerstillinger (fastsatt av Universitetsstyret 28.04.2016, S 39/16).

Utfyllende vitenskapelige kvalifikasjoner

- Det bør kreves veiledning på ph.d.-nivå, normalt minst to (2) kandidater med fullført grad.
- Det bør kreves bred erfaring både med prosjektutvikling og prosjektledelse samt dokumentert evne til å innhente konkurranseutsatte midler.
- Det bør kreves at søker er en aktiv forsker som kan vise til fagfellevurderte originalpublikasjoner/resultat av kunstnerisk virksomhet og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, samt prosjektledelse innenfor et gitt tidsrom (normalt innenfor de siste 5 år).

Bergen, 18.12.20

Marit Bakke

Jill Opsahl